ICOMOSin SUOMEN OSASTO r.y.
ICOMOS Finska nationalkommittén r.f.
The ICOMOS Finnish National Committee

Toimintasuunnitelmaesitys 2021
Hallitus 19.10.2020, täydennetty 2.2.2021 ja 5.2.2021

Osaston tehtävät

ICOMOSin Suomen osasto (jäljempänä osasto) on kulttuuriympäristön asiantuntijaverkosto ja kansalaisjärjestö, joka edistää historiallisten rakennusten ja alueiden säilyttämistä, tutkimusta ja restaurointia. Kansainvälisen ICOMOSin ja sen maailmanlaajuisen verkoston osana osasto toimii yhdessä viranomaisten ja muiden alan toimijoiden kanssa kansallisesti ja kansainvälisesti. Se osallistuu kulttuuriperintöalan kehittämiseen ja edistää siihen liittyvää kriittistä keskustelua ja tiedonvälitystä sekä tekee kulttuuriperintöä, sen arvoja ja alan käytäntöjä tunnetuksi suomalaisille. Se välittää myös suomalaisten asiantuntijoiden osaamista kansainväliselle yhteisölle. Kokoukset, seminaarit, opintokäynnit ja viestintä tarjoavat puitteet keskustelulle kulttuuriympäristöjen suojelusta, restauroinnin teoriasta ja käytännön toteutuksista. Maailmanperintösopimuksen mukaisesti ICOMOS toimii asiantuntijana maailmanperintöasioissa sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Vuoden 2021 tavoitteet

Osasto edistää tehtäviään kulttuuriperintöalan ammattilaisten ja muiden toimijoiden keskuudessa seuraamalla alan kansainvälistä kehitystä ja keskustelua ja välittämällä sitä kotimaan toimijoiden ja kansainvälisten toimijoiden välillä. Ajankohtaisia teemakokonaisuuksia ovat erityisesti kaupunkisuojelu, poikkeusolot, kulttuuriympäristö ja ICOMOSin tieteellisten komiteoiden työ. Keskustelun kehyksinä toimivat tapahtumat ja julkaisut, semi/webinaarit sekä tiedotteet.

Toiminnan painopistealueita ovat kotimaan lisäksi kansainväliset virtuaaliset foorumit. Lähialueet, Pohjoismaat ja Baltian maat ovat yhteisten tapaamisten ja kokousten kohteina, mikäli matkustaminen elpyy. Kansainvälisistä tapahtumista painotetaan järjestön yleiskokoukseen ja siihen liittyvään konferenssiin osallistumista. Kotimaassa yhteistyökumppaneita ovat muut kulttuuriperintöalan järjestöt ja toimijat sekä erityisesti maailmanperintösopimuksen toteuttamiseen liittyvät viranomaistahot ja toimijat. Osasto ottaa kantaa ja antaa asiantuntijalausuntoja rakennussuojeluun, restaurointiin ja kulttuuriympäristön vaalimiseen liittyvissä kansainvälisissä ja periaatteellisissa kysymyksissä.

Tapahtumat
Vuoden mittaan osasto järjestää jäsenistölle ja yleisölle avoimia tapahtumia paikan päällä ja virtuaalisesti. Niiden aiheina ovat vuoden teemojen sekä ajankohtaisten suojelun ja restauroinnin periaatteiden pohdinnat ja käytännöt. Tapahtumat järjestetään mm. monumenttipäivän ja kulttuuriympäristöpäivän tapahtumina erityisesti em. painopisteteemoista. Kaupunkisuojeluun liittyvät kysymykset ovat ajankohtaisia monissa kaupungeissa, esim. Helsingissä ja Lahdessa. Osasto osallistuu kansallisen maailmanperintöstrategian toteuttamiseen ja maailmanperintötapahtumiin.

Viestintä ja julkaisutoiminta
Osaston tiedotus- ja julkaisutoimintaa ohjaa v. 2019 päivitetty viestintästrategia. Se keskittyy entistä enemmän v. 2019 uudistetuille verkkosivuille www.icomos.fi. Sivustolla tiedotetaan kotimaisista ja kansainvälisistä tapahtumista, uutisista, koulutuksesta ja alan periaatteellisista ohjeista ja suosituksista. Jäsenille tiedotetaan verkkosivuston lisäksi sähköposteilla ja jäsentiedotteella. Myös facebook- ja twitter-tilit ovat käytössä lyhyen aikajänteen tiedottamisessa.

Osasto valmistaa julkaisuja, joko sähköisiä tai painettuja, niistä seminaarien tuloksista ja sellaisista ajankohtaisista kulttuuriperintöä koskevista aiheista, joilla on merkitystä kulttuuriperintöalalla toimiville. V. 2021 julkaistaan kirja *Look of Leisure* yhdessä Rakennustaiteen Seuran kanssa. Aiemmin valmistuneita julkaisuja myydään ja loppuunmyydyt julkaisut ovat saatavissa verkkosivuilla.

ICOMOSin asiantuntijaverkostot
Osaston ja järjestön tieteellisen toiminnan ytimessä ovat ICOMOSin kansainväliset tieteelliset komiteat, jotka kehittävät alalle doktriinia ja toimivat kv. asiantuntijaverkostoina. Lisäksi osallistutaan poikkitieteellistä työtä tekeviin, mm. kestävän kehityksen tavoitteita, ihmisoikeuksia ja nuorten ammattilaisten työtä käsitteleviin, työryhmiin. Osasto välittää tätä tietoutta edustajiensa välityksellä. Osasto jatkaa kv. doktriinin kääntämistä suomeksi, ml. Eurooppa-ryhmän julkaisu *European Quality Principles for EU-Funded Interventions with potential impact upon Cultural Heritage*. Osasto tukee alan kv. tieteellisiin kokouksiin osallistumista matka-avustusperiaatteidensa mukaisesti ja pyrkii perehdyttämään uusia jäseniä ICOMOSin kv. toimintaan.

Osastossa toimii maailmanperintötyöryhmä. Se käy keskustelua Suomen kohteisiin ja maailmanperintötoimintoihin liittyvistä ajankohtaisista kysymyksistä ja toimii pyydettäessä asiantuntijana näissä asioissa.

Kansainvälinen ICOMOS ja Suomi
Osasto osallistuu aktiivisesti kv. ICOMOSin toimintaan em. tieteellisten komiteoiden lisäksi myös kv. hallinnossa ja alueellisessa yhteistyössä. Osasto osallistuu useisiin kv. tapahtumiin, kv. ICOMOSin vuosikokoukseen, Eurooppa-ryhmän työhön ja pohjoismaiseen yhteistyöhön. Osasto nostaa esiin ICOMOSin kansainvälisen monumenttipäivän jär-

jestämällä teematapahtuman. Rakennusperinnön uhkatilanteissa osasto toimii tarvittaessa ICOMOSin *Heritage Alert* -menettelyn mukaisesti.

Viime vuosina vakiintunutta lähialueyhteistyötä Venäjän ja Baltian maiden kanssa jatketaan mm. seuraamalla Monrepos'n ja Viipurin suojelutilannetta ja ottamalla siihen kantaa tarvittaessa.

Osasto ja sen jäsenet osallistuvat asiantuntijoina maailmanperintösopimuksen toteuttamistyöhön mm. raportoinneissa suomalaisten maailmanperintökohteiden tilasta, kehittämistyöhön sekä kohteiden arviointeihin. Arviointityö perustuu kv. ICOMOSin sopimuksiin ja periaatteisiin.

Yhteistyö muiden kulttuuriperintöjärjestöjen kanssa
Osasto toimii edelleen yhteistyössä alan järjestöjen kanssa, mm. Rakennustaiteen Seura ry:n, Suomen docomomo-ryhmän, Europa Nostra Finlandin, Teollisuusperinneseuran (TICCIH), Suomen Puutarhataiteen seuran, Alvar Aalto -säätiön, DAMYn, Kaupunkitutkimuksen seuran, Rakennusperintö-SAFAn, ICOMin Suomen komitean, Suomen kulttuuriperintökasvatuksen seuran, Suomen maailmanperintökohteiden yhdistyksen ja alan oppi- ja tutkimuslaitosten kanssa järjestettäessä keskustelu- ja seminaaritilaisuuksia ja tutustumiskäyntejä. Osasto osallistuu Euroopan Neuvoston Euroopan kulttuuriympäristöpäiviin. V. 2021 osasto julkaisee yhdessä Rakennustaiteen Seura ry:n, Suomen docomomo-ryhmän ja Rakennusperintö-SAFAn valmistellun julkaisun kaupunkisuojelusta sekä em. Look of Leisure -kirjan Rakennustaiteen Seuran kanssa.

ICOMOSin Suomen osasto on Tieteellisten seurain valtuuskunnan (TSV) jäsen ja täyttää sen jäsenistölleen asettamat tehtävät.

Yhdistyksen hallinto
Yhdistyksen jäsenet ovat myös kansainvälisen ICOMOSin jäseniä. Osaston toiminnasta vastaa vuosikokouksessa valittava 9-jäseninen hallitus, osastolla on sihteeri, jäsensihteeri ja taloudenhoitaja. Toimintaa ohjaavat ICOMOSin jäsenen eettiset periaatteet sekä osaston matka-avustusperiaatteet.